

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра виконавського мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ВОКАЛЬНОГО АРАНЖУВАННЯ

Рівень вищої освіти – **другий (магістерський)**

Освітня програма «**Музичне мистецтво**»

Спеціальність **025 Музичне мистецтво**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від “30” січня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи вокального аранжування
Викладач (і)	Єднак Степан Богданович
Контактний телефон викладача	0667029891
E-mail викладача	stepan.yednak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, год. 90
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	–

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення особливостей вокального аранжування творів.

Зміст дисципліни полягає в ознайомленні з теоретичними та практичними основами аранжування вокальних творів, різними видами техніки аранжування; систематизації знань, удосконалення технічних навичок, набутих в курсах теорії музики, гармонії, аналізу музичних форм, поліфонії, інструментознавства, інструментовки та перекладу; аналізі засобів музичної виразності, ознайомленні з типами розвитку музичного матеріалу; роботі над творами для різних типів вокальних ансамблів та хорів.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета - набуття теоретичних знань і практичних навичок для самостійного перекладення певних вокальних творів з одного складу на інший, а також оволодіння практичним вмінням створення ансамблевої (хорової) партитури потрібного типу і виду на основі вокального твору.

Основні **цілі** вивчення дисципліни полягають навчання здобувачів освіти теоретичним знанням та термінології з вокального аранжування, практичним вмінням перекладення творів для різного ансамблевого та хорового складу; розвинути поліфонічне та гармонічне мислення студентів, стимулювати їх творчу активність; ознайомити з кращими зразками вокальної та хорової літератури; набути практичний досвід з транспонування; закріплення основних теоретичних знань, розвинути вміння аналізувати та узагальнювати сучасний мистецько-педагогічний досвід з метою впровадження його у власну практичну діяльність; формувати творчу особистість, здатну до самостійної професійної діяльності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

ІК Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

ФК 3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по інтерпретації, аранжуванню та перекладу музики

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК 10. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

Методи навчання: словесний, наочний, пояснювально-ілюстративний, навчально-пізнавальний, практичний, пояснення, практичні вправи, робота з літературою.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
практичні	30
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
3	025 Музичне мистецтво	2	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	практичні заняття	сам. роб
Змістовий модуль 1. Основи вокального аранжування. Способи перекладення хорових партитур. Перекладання творів, що виконуються однорідними хорами на мішаний склад хору.			
Тема 1.1. Мета і завдання дисципліни «Основи вокального аранжування».	–	2	5
Тема 1.2. Загальні правила вокального аранжування. Види перекладень. Принципи та прийоми аранжування.	–	4	5
Тема 1.3. Види хорових партитур для однорідного хору. Основні положення їх перекладення. Аранжування з 2-голосного однорідного хору на 2-голосний мішаний хор.	–	4	10
Тема 1.4. Перекладання творів, що виконуються мішаними хорами на однорідний склад хору. Мішаний прийом.	–	4	10
ЗАГ.:	–	14	30
Змістовий модуль 2. Аранжування сольного вокального твору з супроводом для хору.			
Тема 2.1. Аналіз сольного вокального твору як необхідний підготовчий етап до аранжування. Перекладення сольних творів з акомпанементом для різного ансамблевого (хорового) складу.	–	2	4
Тема 2.2. Перекладення з прямим перенесенням голосів супроводу в хорову партитуру.	–	2	4
Тема 2.3. Особливості народного хору та хорової музики для народного хору (ансамблю).	–	4	10
Тема 2.4. Способи перекладення партитур для народного хору.	–	4	4
Тема 2.5. Аранжування твору на іспит.	–	4	8
ЗАГ.:	–	16	30

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/myqwd та Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника http://surl.li/lkify Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS. Шкала оцінювання: національна та ECTS <table border="1" data-bbox="539 741 1439 1451"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка ECTS</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>A</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="5">зараховано</td> </tr> <tr> <td>80 – 89</td> <td>B</td> <td rowspan="2">добре</td> </tr> <tr> <td>70 – 79</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>60 – 69</td> <td>D</td> <td rowspan="2">задовільно</td> </tr> <tr> <td>50 – 59</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>26 – 49</td> <td>FX</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0-25</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним курсом</td> <td>не зараховано з обов'язковим повторним курсом</td> </tr> </tbody> </table>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	90 – 100	A	відмінно	зараховано	80 – 89	B	добре	70 – 79	C	60 – 69	D	задовільно	50 – 59	E	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	не зараховано з обов'язковим повторним курсом
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS			Оцінка за національною шкалою																									
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку																										
90 – 100	A	відмінно	зараховано																										
80 – 89	B	добре																											
70 – 79	C																												
60 – 69	D	задовільно																											
50 – 59	E																												
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																										
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	не зараховано з обов'язковим повторним курсом																										
Вимоги до письмових робіт	Письмові робота за темами вивчення навчальної дисципліни: Тема 1.2. Загальні правила вокального аранжування. Види перекладень. Принципи та прийоми аранжування - 15 балів. Тема 1.3. Види хорових партитур для однорідного хору. Основні положення їх перекладення. Аранжування з 2-голосного однорідного хору на 2-голосний мішаний хор – 15 балів. Тема 1.4 Перекладання творів, що виконуються мішаними хорами на однорідний склад хору. Мішаний прийом – 5 балів. Тема 2.2. Перекладення з прямим перенесенням голосів супроводу в хорову партитуру – 5 балів. Тема 2.3. . Особливості народного хору та хорової музики для народного хору (ансамблю) -20 балів. Тема 2.4. Способи перекладення партитур для народного хору – 10 балів. Тема 2.5. Аранжування твору на залік – 30 балів.																												

	Письмові роботи за темами 1.2 – 1.3 відправити на перевірку до початку вивчення наступного змістового модулю. Письмові роботи за темами 2.2 – 2.5 відправити на перевірку не пізніше ніж за 10 днів до початку складання заліку.
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань здобувачів освіти, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/myqwd Залікова оцінка з курсу «Основи композиції та обробки» виставляється на основі здачі практичних робіт за семестр. Мінімальний бал допуску до підсумкового контролю – 25 балів.
Підсумковий контроль	III семестр – залік. Підсумковий контроль із курсу «Основи композиції та обробки» – залік – виставляється на основі здачі всіх письмових практичних робіт за семестр. Максимальна кількість балів за залік – 100; мінімальна – 50.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: Тема 1.2. Загальні правила вокального аранжування. Види перекладень. Принципи та прийоми аранжування - 15 балів.   Тема 1.3. Види хорових партитур для однорідного хору. Основні положення їх перекладення. Аранжування з 2-голосного однорідного хору на 2-голосний мішаний хор – 15 балів.   Тема 1.4 Перекладання творів, що виконуються мішаними хорами на однорідний склад хору. Мішаний прийом – 5 балів.   Тема 2.2. Перекладення з прямим перенесенням голосів супроводу в хорову партитуру – 5 балів.   Тема 2.3. . Особливості народного хору та хорової музики для народного хору (ансамблю) - 20 балів.   Тема 2.4. Способи перекладення партитур для народного хору – 10 балів.   Тема 2.5. Аранжування твору на залік – 30 балів.   Академічна доброчесність: Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО: Положенні про запобігання академічному плагіату (нова редакція) у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/dzugk метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчально-і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування   Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова редакція)

<http://surl.li/dhrfg>, в якому зазначаються права та обов'язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи;

Кодекси честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція)

<http://surl.li/dhres>, в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади

та введені у дію Наказом ректора № 529 від 27.09.2022 р. «Про внесення змін і доповнень до діючих положень університету»

Наказом ректора № 530 від 27.09.2022 р. «Про введення в дію нової редакції Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Відвідування занять:

Пропуски здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) практичних занять, підготовки індивідуальних творчих завдань (проектів, презентацій, рефератів) та опрацюванні літератури із теорії курсу.

Неформальна освіта: регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Рекомендовані платформи:

Платформа Coursera for Campus;

сучасний студентський простір Paragraph (на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника);

Erasmus+UA

8. Рекомендована література

1. Денисюк І. Реалізація навичок імпровізації музиканта в умовах сучасного музикування // Педагогічна майстерність як система професійних і мистецьких компетентностей : збірник матеріалів XIV Міжнародних педагогічно-мистецьких читань пам'яті професора О. Рудницької [гол. ред. Г. І. Сотська]. Вип.8 (12). Київ. : Талком, 2017. С. 171–177.
2. Долчук Р. Хорове аранжування: навчальний посібник. Івано-Франківськ: Вид-во «Плай» ЦІТ Прикарпатського університету ім. Василя Стефаника, 2008. 383 с.
3. Євсеєнко О.О. Музичний переклад: мовний та мовленнєвий аспекти (на прикладі домрового перекладу) // Дизайн-освіта в Україні: сучасний стан, перспективи розвитку та євроінтеграція. Вісник ХДАДМ. Музично-театральне мистецтво. № 6. Харків, 2011. С. 200–202.
4. Єднак С. Три оркестрових дефіле. Івано-Франківськ 2020. 150 с.
5. Коновалова І. Феноменологія музичної обробки (на матеріалі хорових творів українських композиторів ХІХ – ХХ ст.) : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17. 00.01. Харків, 2007. 314 с.
6. Ляшенко О.Д. Професійна підготовка майбутніх вчителів музичного ми-

стецтва в умовах вищого навчального закладу // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: Збірник наукових праць / Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Гуманістичні орієнтири мистецької освіти», 25-27 квітня 2013 року. Випуск 14. (19). Київ: НПУ, 2013. С. 88.

7. Муха А. І. Композитори України та української діаспори : довідник. К. : Муз. Україна, 2004. 352 с.
8. Співає лемківська хорова капела «Бескид» / П. Чоловський. Івано-Франківськ: Гостинець, 2007. 106 с.
9. Трофимчук О.І. Варіаційні форми в обробках народної музики. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: зб. наук. праць: наук. зап. Рівненського державного гуманітарного університету*. Рівне : РДГУ, 2008. Вип. 14. С. 106–116.
10. Круль П.Ф. Східнослов'янська інструментальна культура: історичні витоки і функціонування. І.-Ф., 2006.
11. Вознюк П.Т., Поляковська С.П. Гармонія. Навчально-методичний посібник. Нова книга. Вінниця, 2018.
12. Побережна Г.І. Загальна теорія музики: підручник. Київ, 2004.
13. Ядловська З. Імпровізація та її значення у формуванні виконавської майстерності інструменталіста // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Музичне виконавство. Вип. 2. Київ, 1999. С. 73–79.
14. Брилін Б.А. Акомпанемент та імпровізація: Тексти лекцій та методичні матеріали з курсу «Акомпанемент та імпровізація» для студентів музично-педагогічних факультетів ВНЗ, університетів культури і мистецтв, а також для вчителів музики ЗОШ / Б.А. Брилін, Е.Б. Брилін. Вінниця. 2006. С. 82.

Викладач:

Єднак С. Б.